

OBECNÉ STUDIJNÍ PŘEDPOKLADY

pro žáky 9. tříd základní školy

Jméno a příjmení žáka: _____

Třída: _____

Při řešení úloh v testu se řiď těmito pokyny:

- pro vyznačování vybraných odpovědí používej měkkou tužku – vygumováním budeš moci později případně svou odpověď změnit
- odpovědi vyznačuj zřetelným zakroužkováním
- nejprve si prohlédni rychle celý test a začni řešit nejdříve úlohy, které ti připadají nejlehčí
- neztrácej čas u úlohy, se kterou si nevíš rady víc než 5 minut – pokud ti zbude čas, vrať se k ní na konci testu
- v posledních pěti minutách si prohlédni zbylé úlohy a z nich opět zkus vyřešit ty, které ti připadají nejlehčí.

Ve většině úloh je tvým úkolem vybrat z nabídnutých možností **jediné správné řešení**. V některých úlohách máš ovšem **o každé možnosti rozhodnout, zda je pravdivá, nebo ne**.

V každé z následujících vět je jedno nebo dvě prázdná místa, která značí, že ve větě bylo něco vynecháno. Z nabídnutých možností vyber tu, která se **nejlépe** hodí do příslušné věty.

1.

Pokud bude počet stromů stále _____, budou u nás hluboké lesy v budoucnu _____.

- (A) stejný – navštěvované
- (B) klesat – vzácnější
- (C) ubývat – přibývat
- (D) stoupat – vyšší
- (E) neznámý – zdravé

2.

Partyzáni _____ další pokus o dobytí důležitého dopravního uzlu.

- (A) absolvovali
- (B) podnikli
- (C) zkusili
- (D) vyzkoušeli
- (E) zaútočili

V následujících úlohách je tvým úkolem z nabídnutých možností vybrat dvojici slov, která jsou spolu v co nejpodobnějším vztahu jako dvojice slov v zadání (dvojice zapsaná velkými písmeny).

3.

VÍTR : VICHŘICE

- (A) potok : rybník
- (B) chůze : procházka
- (C) bouřka : déšť
- (D) chlad : teplo
- (E) běh : úprk

4.

USNOUT : SPÁT

- (A) naložit : skládat
- (B) postavit : stát
- (C) mluvit : mlčet
- (D) vyprávět : povídat
- (E) pokládat : sedět

5.

VODA : VODOPÁD

- (A) vzduch : vzducholod'
- (B) šroubek : šroubovák
- (C) kámen : kamenolom
- (D) sníh : lavina
- (E) silnice : zatáčka

V každé z následujících úloh k danému slovu vyber to, které se nejvíce blíží k jeho **opačnému** významu.

6.

NAPLNIT

- (A) vyprázdnit
- (B) vylévat
- (C) doplnit
- (D) odebírat
- (E) odnést

7.

POVINNÝ

- (A) svobodný
- (B) vynucený
- (C) volný
- (D) dobrovolný
- (E) pokojný

8.

NAPÍNAT

- (A) překvapit
- (B) upevňovat
- (C) povolovat
- (D) prasknout
- (E) vystřelit

9.

DŮLEŽITÝ

- (A) nevýznamný
- (B) podstatný
- (C) zapomenutý
- (D) zanedbaný
- (E) vedlejší

10.

ZÁBAVA

- (A) smutek
- (B) klid
- (C) legrace
- (D) ticho
- (E) nuda

Každá následující úloha nebo skupina úloh je založena na textu nebo souboru podmínek. Vycházej **pouze** z informací, které jsou v tomto textu obsaženy. U některých úloh bude užitečné, když si pomůžeš hrubým náčrtem. Ke každé otázce vyber tu **nejlepší** z nabízených odpovědí, případně u každé nabízené odpovědi rozhodni, zda je pravdivá, nebo ne.

TEXT K ÚLOHÁM 11 AŽ 14

Prvním funkcionalistickým kancelářským palácem postaveným v Praze je budova Elektrických podniků čp. 1477 v Holešovicích. Palác vznikl jako správní budova Elektrických podniků hlavního města Prahy, které v té době obstarávaly výrobu a rozvod elektrické energie i páry. Zároveň provozovaly elektrické dráhy, autobusy a trolejbusy, lanovou dráhu na Petřín a veškeré elektrické osvětlení ve městě. Budova určená pro jedenáct set zaměstnanců měla vedle kanceláří i výstavní místnosti, prodejnu elektrických spotřebičů, světelnou poradnu, opravnu a cejchovnu elektroměrů, sklady, tiskárnu, knihovnu s čítárnou, jídelnu, školu pro zaměstnance a léčebné lázně spolu s prostory závodní nemocenské pojišťovny.

(*MF Dnes, region Praha, 7. 12. 1999*)

U každého z následujících výroků rozhodněte, zda jednoznačně vyplývá z uvedeného textu.

11. **ano – ne** První funkcionalistický kancelářský palác v Praze byl určen pro 1100 zaměstnanců.
12. **ano – ne** Elektrické podniky hlavního města Prahy pořádaly výstavy.
13. **ano – ne** Elektrické podniky poskytovaly svým zaměstnancům stravování zdarma.
14. **ano – ne** Budova, v níž sídlily Elektrické podniky, byla původně postavena roku 1477.

TEXT K ÚLOHÁM 15 AŽ 18

Je přirozené, že nervová soustava celého organismu zpěváka vyžaduje i účelné řízení výživy, zaměřené k posile nervů a nepřetěžování organismu těžkou stravou. Má se proto jíst strava bohatá na bílkoviny a biologické látky (lehká masa, zelenina, ovoce), obojí pokud možno v syrovém stavu, uhlovodany a tuky v dostatečném, ale jen nutném množství. Je dobře se nepřejídat, jíst raději méně a častěji, zkrátka – žít se dobře, ale střídmě. Z nápojů se doporučují mimo dobrou pramenitou vodu i alkalické minerální vody, ovocné šťávy, mléko, bílá káva, dobré lehčí pivo a víno, avšak v malých dávkách.

(*J. Soukup: Hlas, zpěv, pěvecké umění*)

U každého z následujících výroků rozhodněte, zda jednoznačně vyplývá z uvedeného textu.

15. **ano – ne** Autor doporučuje stravu bohatou na bílkoviny.
16. **ano – ne** Výživa zpěváka by měla mimo jiné směřovat k posile nervů.
17. **ano – ne** Zpěvák by měl jíst nejméně pětkrát denně.
18. **ano – ne** Těžká strava přetěžuje organismus.

TEXT K ÚLOHÁM 19 AŽ 21

Kontrolor, který přijel na týdenní inspekci do malého města, má za úkol zkontrolovat všech pět obchodů, které ve městě jsou: **Drogerii, Obuv, Potraviny, Lékárnu a Sport**. Na každý obchod si během týdne od pondělí do pátku vyhradil jeden den; při sestavování plánu dodržel následující pravidla:

- Do **Drogerie** musí jít dřív než do **Lékárny** i dřív než do **Sportu**.
- Do **Obuvi** musí jít dřív než do **Potravin** i dřív než do **Lékárny**.
- Každý den může kontrolovat pouze jeden obchod.

19.

Které z pořadí obchodů vyhovuje uvedeným pravidlům (pondělí vlevo, pátek vpravo)?

- (A) Lékárna, Potraviny, Drogerie, Sport, Obuv
- (B) Obuv, Potraviny, Lékárna, Potraviny, Drogerie
- (C) Drogerie, Obuv, Potraviny, Lékárna, Sport
- (D) Sport, Lékárna, Potraviny, Obuv, Drogerie
- (E) Sport, Lékárna, Drogerie, Obuv, Potraviny

20.

Která z následujících možností může v souladu s uvedenými pravidly nastat?

- (A) Drogerii zkontroluje v pátek
- (B) Obuv zkontroluje ve čtvrtek
- (C) Potraviny zkontroluje v pondělí
- (D) Lékárnu zkontroluje v pondělí
- (E) Sport zkontroluje v úterý

21.

Jestliže se rozhodne navštívit Sport dřív než Obuv, pak musí určitě navštívit:

- (A) Drogerii dřív než Obuv
- (B) Potraviny dřív než Obuv
- (C) Potraviny dřív než Lékárnu
- (D) Lékárnu dřív než Drogerii
- (E) Lékárnu dřív než Sport

22.

Na předvánočním běhu doběhli **Kája, Milan, Vojta** a **Tomáš** takto:

- **Milan** doběhl před **Vojtou**.
- **Kája** doběhl před **Tomášem**.
- **Vojta** doběhl za **Kájou**.
- **Milan** doběhl za **Tomášem**.

Které z následujících možných pořadí vyhovuje uvedeným podmínkám?

- (A) 1. Milan, 2. Kája, 3. Vojta, 4. Tomáš
 (B) 1. Kája, 2. Tomáš, 3. Milan, 4. Vojta
 (C) 1. Vojta, 2. Kája, 3. Milan, 4. Tomáš
 (D) 1. Tomáš, 2. Vojta, 3. Kája, 4. Milan
 (E) 1. Kája, 2. Milan, 3. Tomáš, 4. Vojta

V následujících úlohách máš za úkol doplnit do neúplných řad symboly, které na vyznačená místa logicky patří.

23.

Vyberte, který z nabídnutých symbolů patří na místo otazníku v řadě:

$$\wedge > \vee < ? > \vee < \wedge >$$

- (A) >
 (B) \vee
 (C) <
 (D) \wedge

24.

Vyberte, která z písmen patří na místa otazníků v řadě:

$$A \ Z \ C \ Y \ ? \ X \ G \ ?$$

- (A) D, U
 (B) E, H
 (C) F, V
 (D) E, W
 (E) X, F

TEXT K ÚLOHÁM 25 AŽ 27

Čtyři týmy – **Zelení, Žlutí, Modří** a **Červení** – absolvují soutěž ve střelbě na cíl. O výsledcích soutěže víme toto:

- **Červení** získali o bod více než **Modří**, avšak byli o tři body horší než **Žlutí**.
- **Zelení** předstihli **Modré** o dva body.

25.

Který tým v soutěži zvítězil?

- (A) Modří
 (B) Zelení
 (C) Žlutí
 (D) Žlutí a Zelení se stejným počtem bodů
 (E) Červení a Zelení se stejným počtem bodů

26.

Jaký je bodový rozdíl mezi Modřými a Žlutými?

- (A) 1 bod
 (B) 2 body
 (C) 3 body
 (D) 4 body
 (E) 5 bodů

27.

Pokud by Červení získali o dva body více než ve skutečnosti, na jakém místě by se umístili?

- (A) na prvním až druhém místě spolu s dalším týmem
 (B) na druhém místě, a to samostatně
 (C) na druhém až třetím místě spolu s dalším týmem
 (D) na třetím místě, a to samostatně
 (E) na třetím až čtvrtém místě spolu s dalším týmem

TEXT K ÚLOHÁM 28 AŽ 31

Tři sourozenci Alena, Barbora a David dostali od maminky dohromady 200 Kč. Rozdělili si je tak, že Alena má 70 Kč, Barbora o 10 Kč více a David zbytek. Jiné peníze než od maminky nikdo ze sourozenců nemá.

Každou z následujících úloh řeš nezávisle na ostatních.

28.

Kdyby David dostal od Barbory 20 Kč a pak dal Aleně 5 Kč, kdo by měl nejvíce a kdo nejméně peněz?

- (A) Barbora by měla nejvíce a Alena nejméně.
- (B) David by měl nejvíce a Alena nejméně.
- (C) David by měl nejvíce a Barbora nejméně.
- (D) Alena by měla nejvíce a David nejméně.
- (E) Alena by měla nejvíce a Barbora nejméně.

29.

Kdyby David dal Aleně všechno, co má, o kolik Kč by měla Alena více nebo méně než Barbora?

- (A) Alena by měla o 60 Kč více.
- (B) Alena by měla o 40 Kč více.
- (C) Alena by měla o 20 Kč více.
- (D) Alena by měla stejně jako Barbora.
- (E) Alena by měla o 20 Kč méně.

30.

Kdyby Alena dala Davidovi 20 Kč a Barboře 30 Kč, kolik by měl David peněz?

- (A) 20 Kč
- (B) 50 Kč
- (C) 70 Kč
- (D) 90 Kč
- (E) 110 Kč

31.

Kdyby Barbora dostala od Aleny i Davida po 20 Kč, kolik peněz by měli všichni tři sourozenci dohromady?

- (A) 120 Kč
- (B) 150 Kč
- (C) 180 Kč
- (D) 200 Kč
- (E) 220 Kč

32.

Symbol \otimes představuje takovou matematickou operaci, že pro ni platí: $x \otimes y = \frac{x+y}{2}$. Jakému číslu se rovná $9 \otimes 5$?

- (A) 45
- (B) 14
- (C) 10
- (D) 7
- (E) 4

33.

Vyberte správné tvrzení o velikosti následujících dvou výrazů:

desetina dne

50minut

- (A) Větší je hodnota vlevo.
- (B) Větší je hodnota vpravo.
- (C) Obě hodnoty jsou stejně velké.
- (D) Nedá se určit, která hodnota je větší.

34.

Vyberte správné tvrzení o velikosti následujících dvou výrazů:

počet lichých čísel
mezi 6 a 18počet sudých čísel
mezi 3 a 19

- (A) Větší je hodnota vlevo.
- (B) Větší je hodnota vpravo.
- (C) Obě hodnoty jsou stejně velké.
- (D) Nedá se určit, která hodnota je větší.

35.

Přední kolo u traktoru má dvakrát menší poloměr než zadní kolo. Kolikrát se otočilo přední kolo na cestě ze Lhoty do Nového Dvora, jestliže se zadní kolo otočilo 500krát?

- (A) 125krát
- (B) 250krát
- (C) 500krát
- (D) 750krát
- (E) 1000krát

36.

Čistící zařízení sníží objem nečistot ve vodě na desetinu původního množství. Kolik nečistot zbylo ve vodě, jestliže na počátku jich bylo 20 gramů a voda byla zařízením čištěna dvakrát po sobě?

- (A) 0,2 gramu
- (B) 2 gramy
- (C) 5 gramů
- (D) 10 gramů
- (E) 40 gramů

TEXT K ÚLOHÁM 37 A 38

V následující rovnosti představují otazníky vynechaná znaménka plus, minus, krát nebo děleno.

$$3 ? 4 = 9 ? 3$$

37.

Které pořadí znamének musíte zleva doprava doplnit, aby rovnost platila?

- (A) plus, krát
- (B) plus, minus
- (C) krát, děleno
- (D) krát, plus
- (E) minus, děleno

38.

Pokud by se na obě prázdná místa doplnila znaménka plus, platila by rovnost v případě, že by v ní:

- (A) místo čísla 9 bylo číslo 7
- (B) místo obou čísel 3 byla čísla 8
- (C) místo čísla 4 bylo číslo 12
- (D) místo druhého čísla 3 bylo číslo 7
- (E) Žádná ze záměn (A) až (D) nevede k platné rovnosti.

TABULKA K ÚLOHÁM 39 AŽ 41

	medvídci	panenky	autíčka
říjen	95	60	20
listopad	115	50	80
prosinec	150	70	85

V tabulce je uvedeno, kolik hraček jakého druhu prodalo hračkářství na Kulatém náměstí.

39.

Který z následujících výroků je pravdivý?

- (A) Za uvedené měsíce dohromady se prodalo méně medvídků než autíček.
- (B) V listopadu se prodalo víc panenek než v předchozím měsíci.
- (C) V prosinci se prodalo více než desetkrát tolik medvídků, kolik v říjnu autíček.
- (D) Všech tří druhů hraček se nejvíce prodalo v prosinci.
- (E) Žádná z možností (A) až (D) není správná.

40.

Kolik panenek celkem se prodalo za uvedené tři měsíce?

- (A) 120
- (B) 150
- (C) 180
- (D) 360
- (E) Žádná z možností (A) až (D) není správná.

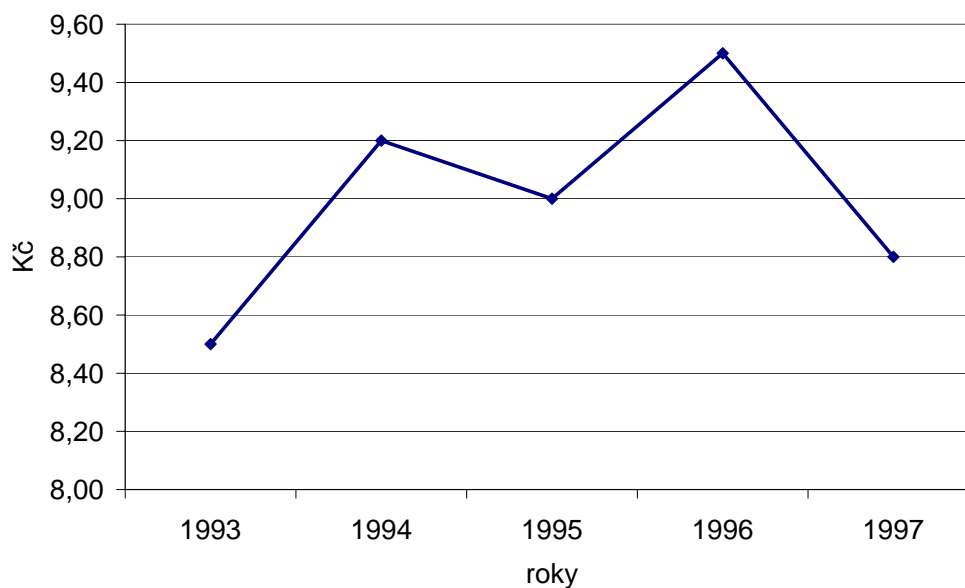
41.

Kolik hraček se celkem prodalo v říjnu?

- (A) 170
- (B) 245
- (C) 305
- (D) 360
- (E) Žádná z možností (A) až (D) není správná.

GRAF K ÚLOHÁM 42 AŽ 45

Graf uvádí cenu nápoje Laho v jednotlivých letech.

Vývoj ceny nápoje Laho za 1 litr

U každého z následujících výroků rozhodněte, zda jednoznačně vyplývá z grafu.

42. *ano – ne* Cena nápoje se v roce 1995 oproti předchozímu roku snížila.
43. *ano – ne* Ve dvou letech ze sledovaného období přesáhla cena 9 Kč.
44. *ano – ne* V roce 1996 vzrostla cena oproti předchozímu roku o méně než 10 %.
45. *ano – ne* Ve všech uvedených letech byla cena vyšší než 8,40 Kč.